

Isachsen Anlegg AS
Teglverksveien 100

3057 SOLBERGELVA

Vår ref.: KIM/SØRMAJ

Deres ref.:

Arknr.: GNR 129/348

Jnr.: 15/4531-51

Dato: 14.03.2019

SVAR - DISPENSASJONSSØKNAD FOR MASKINELL AKTIVITET OVER SLÅTTEMARK GNR/BNR 129/348 M.FL

Det vises til søknad om dispensasjon for midlertidig anleggsvei og maskinell aktivitet over Busterud slåttemark, datert 6. mars 2019.

Krav til saksbehandling

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at ved all utøving av offentlig myndighet som berører naturmangfold, skal prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn. Naturmangfoldlovens bestemmelser om utvalgte naturtyper i § 53 andre og tredje ledd viderefører og utviderplikten.

Ved beslutninger som berører en forekomst av utvalgt naturtype, skal det alltid tas særskilt hensyn til denne, slik at forringelse av naturtypens utbredelse og forekomstenes økologiske tilstand unngås. Hensynskravet har betydning for om det kan gjøres inngrep i forekomsten, lokalisering av tiltaket eller bruken, og om eventuelle vilkår for en tillatelse.

Før myndighetene kan treffe en beslutning som kan innebære at det gjøres inngrep i en forekomst av en utvalgt naturtype, må konsekvensene av dette klarlegges, jf. naturmangfoldloven § 53 andre ledd andre punktum. Det skal også klargjøres hvilke eksisterende og hvilke påregnelige framtidige planer, tiltak eller bruk som utgjør eller vil kunne utgjøre en påvirkning på forekomsten, jf. prinsippet om samlet belastning (naturmangfoldloven § 10). For å oppfylle kravet i naturmangfoldloven § 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), skal man vurdere alternative lokaliseringer og bruk av ulike teknikker.

Slåttemarker er en utvalgt naturtype etter naturmangfoldloven og er vurdert som kritisk truet (CR) i rødliste for naturtyper 2018. Samlet gjør dette at hensynet til Busterud slåttemark vektlegges svært tungt.

Kunnskapsgrunnlag (naturmangfoldloven § 8)

Den nordlige delen av traséen er regulert til spesialområde naturvern (§ 8, plan-ID 236):

I naturvernområdet tillates ingen inngrep som kan redusere naturverdiene. Det tillates ingen bygging eller anleggsarbeider, heller ikke terrenginngrep som masseuttak eller fylling. Det kan heller ikke gjennomføres tiltak som kan påvirke vannbalansen eller grunnvannsnivå i området. Det kan tillates arbeider knyttet til eksisterende teknisk infrastruktur. Før slike arbeider igangsettes, skal det foreligge melding til kommunens miljøansvarlige, som gir retningslinjer for hvordan arbeidene skal gjennomføres. Det skal ikke skje noen inngrep i eksisterende vegetasjon. Evt. planer om nyplanting skal

godkjennes av kommunens miljøansvarlige. Eksisterende stier og broer kan opprettholdes, men det kan ikke anlegges nye turveger eller broer.

Den sørlige delen av traséen er regulert til grøntområde (§ 6, plan-ID 201707):

Områdene GN1-2 er regulert til grønnstruktur. I områdene tillates ingen inngrep som kan redusere naturverdiene.

Det tillates ingen bygging eller anleggsarbeider, heller ikke terrenginngrep som masseuttak eller fylling. Det kan heller ikke gjennomføres tiltak som kan påvirke vannbalansen eller grunnvannsnivået i området. Det kan tillates arbeider knyttet til eksisterende teknisk infrastruktur. Før slike arbeider igangsettes, skal det foreligge melding til kommunens miljøansvarlig, som gir retningslinjer for hvordan arbeidene skal gjennomføres. Det skal ikke skje inngrep i eksisterende vegetasjon. Evt. planer om nyplanting skal godkjennes av kommunens miljøansvarlig. Eksisterende stier og broer kan opprettholdes, men det kan ikke anlegges nye turveger eller broer.

Innenfor området regulert til spesialområde naturvern, er det en forekomst av den utvalgte naturtypen slåttemark (Naturbase-ID: BN00051267) med regional verdi (B-verdi). Lokaliteten (Busterud) ble først registrert av BioFokus i 2005 ved naturtypekartlegging i Ski kommune. Beskrivelse og avgrensning er oppdatert av BioFokus i 2012.

Lokaliteten grenser i vest mot gråor-heggeskog langs bekk (naturtypelokaliteten Dalsbekken, BN00051989/BN00051266, nasjonalt viktig – A-verdi) og mot vegetasjonsbelte, fyllingsskråninger og bebyggelse i øst. Karplantefloraen domineres av høystauder, men mer lavvokst vegetasjon finnes stedvis. Store deler av enga er åpen, men holt med vierkratt forekommer, og i kantene vokser både vierkratt og gråor-heggeskog. Mye av naturverdien og arts mangfoldet er tilknyttet mosaikkpreget i større grad enn til slåttemarken i seg selv.

Grunnen er overlag fuktig, men fast. Enkelte våtere partier og mindre dammer finnes også, spesielt mot kanten i øst. Så fuktige enger som Busterud er svært sjeldent i vår region.

Enga har ikke vært slått i senere år, og er under gjengroing. Fravær av hevd har resultert i dominans av høyvokste urter og gress, samt partier med bringebær og vierkratt. For å opprettholde Busterud som en åpen, fuktig slåtteeng som del av et verdifullt naturområde med vierkratt, sumpskog og bekkedrag, er det utarbeidet en skjøtselsplan.

Kart fra skjottelsplan for Busterud slåttemark. Sone 1: Årlig slått. For å redusere dominansen av mjøddurt og andre høyvokste arter kan en i startfasen (2-3 år) slå tidlig, i andre halvdel av juni, samt en gang til ved normalt slåttetidspunkt i august. I den grad det er behov for prioritering bør det sentrale området mellom Sone 2-polygonene prioriteres. Sone 2: Arealer med mye gul frøstjerne. Her må en være litt mer forsiktig med slåtten, og det foreslås å slås hvert 3. år. Slåttetidspunkt bør være etter at de fleste plantene har blomstret og satt frø, og utføres i slutten av august.

Konsekvenser (naturmangfoldloven § 8)

Anleggsveien medfører at vegetasjonen under traséen vil gå tapt. Fuktdraget må krysses og selve veien vil legge tyngde på grunnen, som muligens vil kunne påvirke vannbalansen lokalt. Bærelaget vil bestå av masser som ikke naturlig hører hjemme i naturtypen, med fare for avrenning som kan tilføre slåttemarka næring. Veien vil medføre bruk av anleggsmaskiner, som medfører fare for utslipp av eksempelvis drivstoff og hydraulikkvæske.

Kjøring over slåttemarka vil kunne medføre terreng-/vegestasjonsskader og kjørespor. Dype, langsgående kjørespor vil kunne ha drenerende effekt. Dersom slåttemarkas bæreevne er for dårlig er det risiko for at maskinen setter seg fast eller synker igjennom, med påfølgende forurensning samt ytterligere terrengskader i forbindelse med berging.

Avbøtende tiltak (naturmangfoldloven § 12)

Fra felles befarig 26. februar og innsendt søknad med tilhørende kart, fremgår det at anleggsveien er trukket så langt til siden som terrenget tillater, for å minimere overlappet mellom slåttemark og vei. For den sørlige halvdel av traséen er det valgt å følge på samme side av fuktdraget, for å minimere antall overganger med påfølgende risiko for å endre vannbalansen. Det beskrives at det skal benyttes duk for å skille eksisterende underlag fra bærelaget, uten å grave eller gjøre andre inngrep på underlaget. Til selve veien skal det benyttes gjenbrukt stein som har fungert som anleggsvei i prosjektet fra før, for å minimere avrenningen av nitrogen. Anleggsveien er midlertidig og skal fjernes ultimo juni 2019, for å tidsbegrense skadene.

Hva gjelder kjøringen over slåttemarken er det lagt opp til å bruke ekstra brede belter som vil gi et marktrykk på 0,35 kg/cm². Det ønskes å utføre tiltaket mens det er frost i bakken for å minimere terrengskadene.

Vurdering

Kunnskapsgrunnlaget om naturverdiene og konsekvensene av tiltaket anses som godt, og føre-var-prinsippet (naturmangfoldloven § 9) vurderes derfor ikke ytterligere.

Formålet med anleggsveien er å trekke en sveiset ledning over slåttemarka, som er nødvendig for å fremføre ny overføringsledning mellom Ski og Haugbro. Alternativet er å gjøre dette på nordsiden av slåttemarka, men operasjonen er så plasskrevende i lengde at en slik løsning vil medføre betydelige inngrep i gjenværende kantvegetasjon langs Dalsbekken nord for slåttemarka. Det er i Fylkesmannens dispensasjon fra vannressursloven § 11, datert 5.12.2016, ikke gitt rom for å fjerne mer kantvegetasjon enn det som er gjort. Dette er også et uønsket alternativ da samlet negativ konsekvens for naturmangfoldet ved denne alternative løsningen ansees som betydelige større enn den omsøkte, da det allerede er fjernet betydelige mengder kantvegetasjon langs vassdraget. Traséen berører så vidt skjøtselssone 2, som er arealer med mye gul frøstjerne (*Thalictrum flavum*). Gul frøstjerne er imidlertid livskraftig (LC) og evt. enkeltplanter som skulle gå tapt som følge av anleggsveien vil kunne erstattes gjennom naturlig spredning fra gjenværende planter.

Forringelsen er svært kortvarig og av reversibel karakter og vil i liten grad påvirke selve slåttemarka, både direkte og indirekte (naturmangfoldloven § 10). Med angitt trasévalg og de beskrevne avbøtende tiltak, er det kommunens vurdering at dette er skånsomst mulige måte å gjennomføre tiltaket på.

Formålet med å kjøre over slåttemarka er å frakte den sveisede bypassledningen over slåttemarka. Overføringsledningstraséen går langs Dalsbekken, under slåttemarka og deretter langs Dalsbekken igjen frem til påkoblingspunktet til lenger nedstrøms. Det skal kun kjøres over én gang, fra sør mot nord, for å få bypassledningen over. Den permanente ledningen skal borres under slåttemarka og vil ikke medføre ytterligere belastning av denne typen (nml § 10).

Forringelsen er kortvarig og av reversibel karakter, gitt at kjørespor og –skader begrenses til et absolutt minimum i tråd med de beskrevne avbøtende tiltak. De angitte avbøtende tiltak og vilkår vurderes å minimere risikoen for at maskinen vil trenge berging i en slik grad at denne er akseptabel.

Dispensasjon

Tiltaket er avhengig av dispensasjon fra § 8 i reguleringsplan for Busterud (plan-id 236) og § 6 i reguleringsplan for Busterud Syd (plan-id 201707). Begge bestemmelsene oppstiller bl.a. et generelt forbud mot «inngrep som kan redusere naturverdiene».

Adgangen til å dispensere fra en planbestemmelse er regulert i plan- og bygningsloven kap 19. Det følger av § 19-2 at det er kommunen som etter eget skjønn avgjør om dispensasjon skal gis, men at det bare kan gis dispensasjon dersom (1) hensynene bak bestemmelsene ikke blir vesentlig tilsidesatt og (2) fordelene ved en dispensasjon er klart større enn ulempene. Det er uttalt i lovens forarbeider at dispensasjonsadgangen skal være en snever unntaksbestemmelse.

I lys av det som er sagt over, er det klart at en dispensasjon vil tilsidesette hensynene bak vernebestemmelsene. Dersom man etterkommer de retningslinjene som er beskrevet over og som settes som vilkår for en dispensasjon, vil det etter kommunens vurdering redusere ulempene i en slik grad at tilsidesettelsen av hensynene likevel ikke vil være «vesentlig». Dette forutsetter selvsagt at man under prosjektering og utførelse forholder seg strengt lojalt til de vilkårene som stilles. Det første vilkåret for å kunne gi dispensasjon er derfor oppfylt.

Anlegget som nødvendiggjør dispensasjonen er en helt nødvendig oppgradering av det kommunale VA-nettet. Det er et viktig miljøtiltak av stor samfunnsmessig betydning og nytteverdi. Etter kommunens vurdering er det ikke tvil om at fordelene ved en dispensasjon dermed er klart større enn ulempene, ikke minst fordi inngrepene langt på vei vil være reversible.

Kommunen finner på denne bakgrunn at begge de absolutte vilkårene for å kunne gi dispensasjon er oppfylt, og at det bør gis dispensasjon i dette tilfellet.

Vedtak

1. I medhold av plan- og bygningsloven § 19-2 gis det dispensasjon fra reguleringsbestemmelsene § 8 (plan-ID 236) og § 6 (plan-ID 201707) for omsøkt midlertidig anleggsvei, på følgende vilkår:
 - Det benyttes duk mellom underlag og bærelag.
 - Det legges rør e.l. der veien krysser fuktdraget for å forhindre oppstuvning av vann/endringer i vannbalansen.
 - Det benyttes kun vaskede eller gjenbrukte masser med minimalt nitrogeninnhold.
 - Veien fjernes senest 15. juli 2019. Busker/trær som har blitt benyttet som underlag må kappes og fjernes fra området; dette for å hindre næringstilførsel ved nedbrytning av plantematerialet. Traséen for øvrig overlates til naturlig restaurering og revegetering.
 - Absorbent skal finnes lett tilgjengelig på alle maskiner som benytter veien.
2. I medhold av plan- og bygningsloven § 19-2 gis det dispensasjon fra reguleringsbestemmelsene § 8 (plan-ID 236) og § 6 (plan-ID 201707) for omsøkt kjøring over slåttemark, på følgende vilkår:
 - Det skal benyttes brede belter, minimum 100 cm, for å gi minst mulig marktrykk.
 - Det skal fortrinnsvis kjøres på frossen mark, gjerne med snødekke. Dersom dette ikke er tilgjengelig, må matter, kjøreplater e.l. benyttes som beskyttende underlag.
 - Det skal kun kjøres rett frem. Vending eller større retningsendringer av maskinen må gjøres utenfor slåttemarkområdet. Små kursendringer under overfarten tillates.
 - Kommunen v/ miljøvernrådsgiver naturmangfold skal orienteres når tiltaket er gjennomført for befarings av ev. kjørespor.
 - Absorbent skal finnes lett tilgjengelig på maskinen under overfarten.

3. Tiltakshaver plikter å betale slikt behandlingsgebyr:

Dispensasjon x 2

Kr 17.720,-

Faktura ettersendes og forfaller til betaling på angitt forfallsdato.

Klageadgang

Vedtakene kan påklages av en part eller andre med rettslig klageinteresse i henhold til forvaltningsloven (fvl) § 28 jf. plan- og bygningsloven § 1-9. En eventuell klage må fremsettes innen 3 uker etter at underretning om vedtakene er kommet fram til den klageberettigede, jf. fvl § 29. Klagen rettes til Fylkesmannen i Oslo og Akershus, men sendes til Ski kommune.

Kostnadene ved vilkår og avbøtende tiltak bæres av tiltakshaver, jf. naturmangfoldloven. § 11.

Dersom det likevel skulle bli behov for en bergingsoperasjon, minner kommunen om at det for utvalgte naturtyper påhviler en særskilt aktsomhetsplikt (naturmangfoldloven § 53), i tillegg til den generelle (§ 6). Kommunens miljøvernrådsgiver skal kontaktes umiddelbart dersom berging skulle bli en aktuell problemstilling: 91914668 eller 99514463.

Kommunen v/miljørådsgiver for naturmangfold skal uten ugrunnet opphold varsles når anleggsveien er fjernet.

BYGGESAKSAVDELINGEN

Kjell Ivar Moland
avdelingsleder

Maja Dinéh Sørheim
miljørådgiver naturforvaltning

Dokumentet er elektronisk godkjent, og har derfor ikke signatur.

Kopi:

Planavdelingen v/Kirsti Nyberg Karlsen
Forværelset PBG v/Jeanette Karlsen

Vedlegg: Kart over omsøkt anleggsvei med naturtype og fuktdrag.